

Arbeidsmigranten en gelukzoekers

E,til

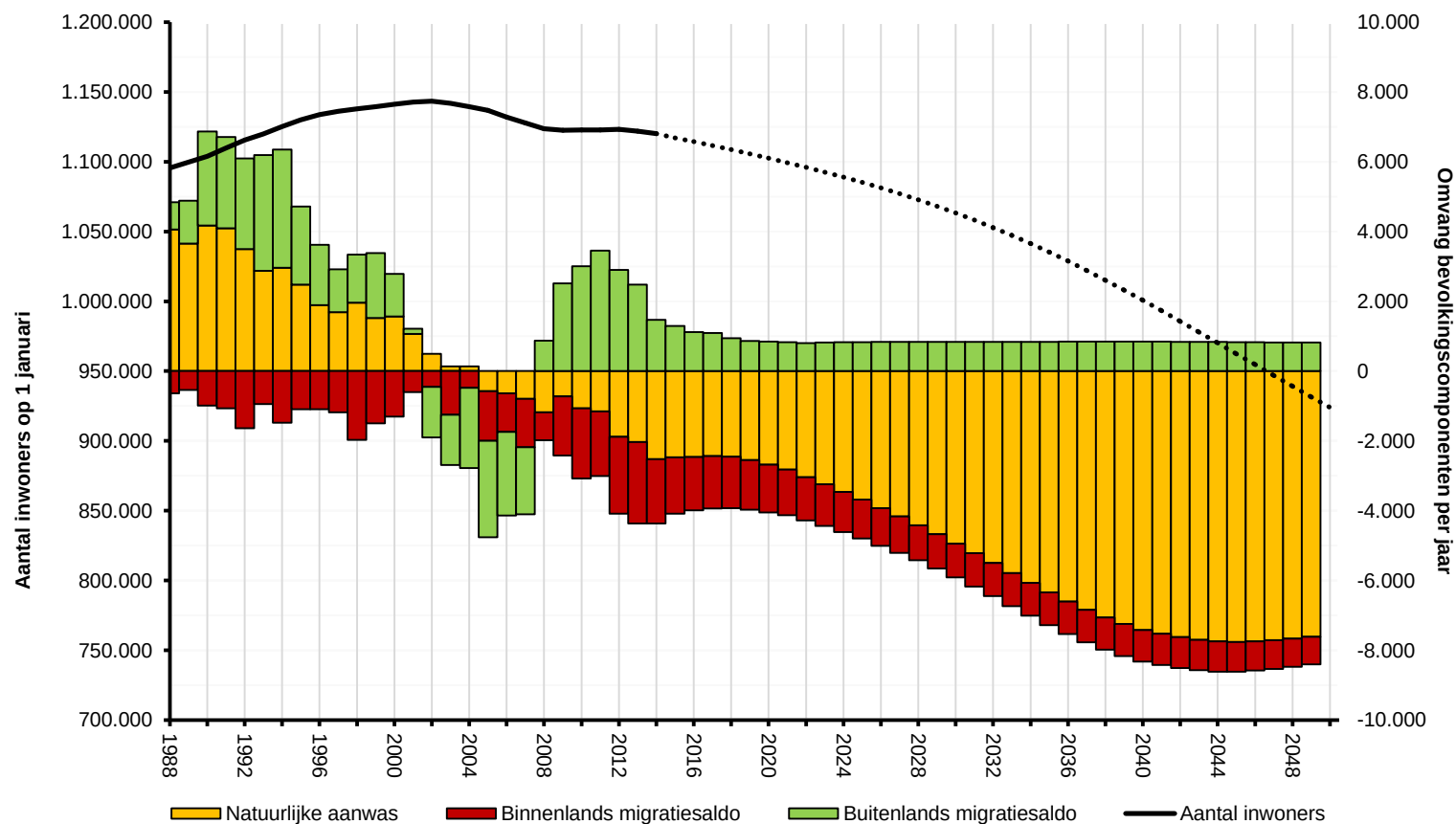

Prof. Dr. Hans Kasper

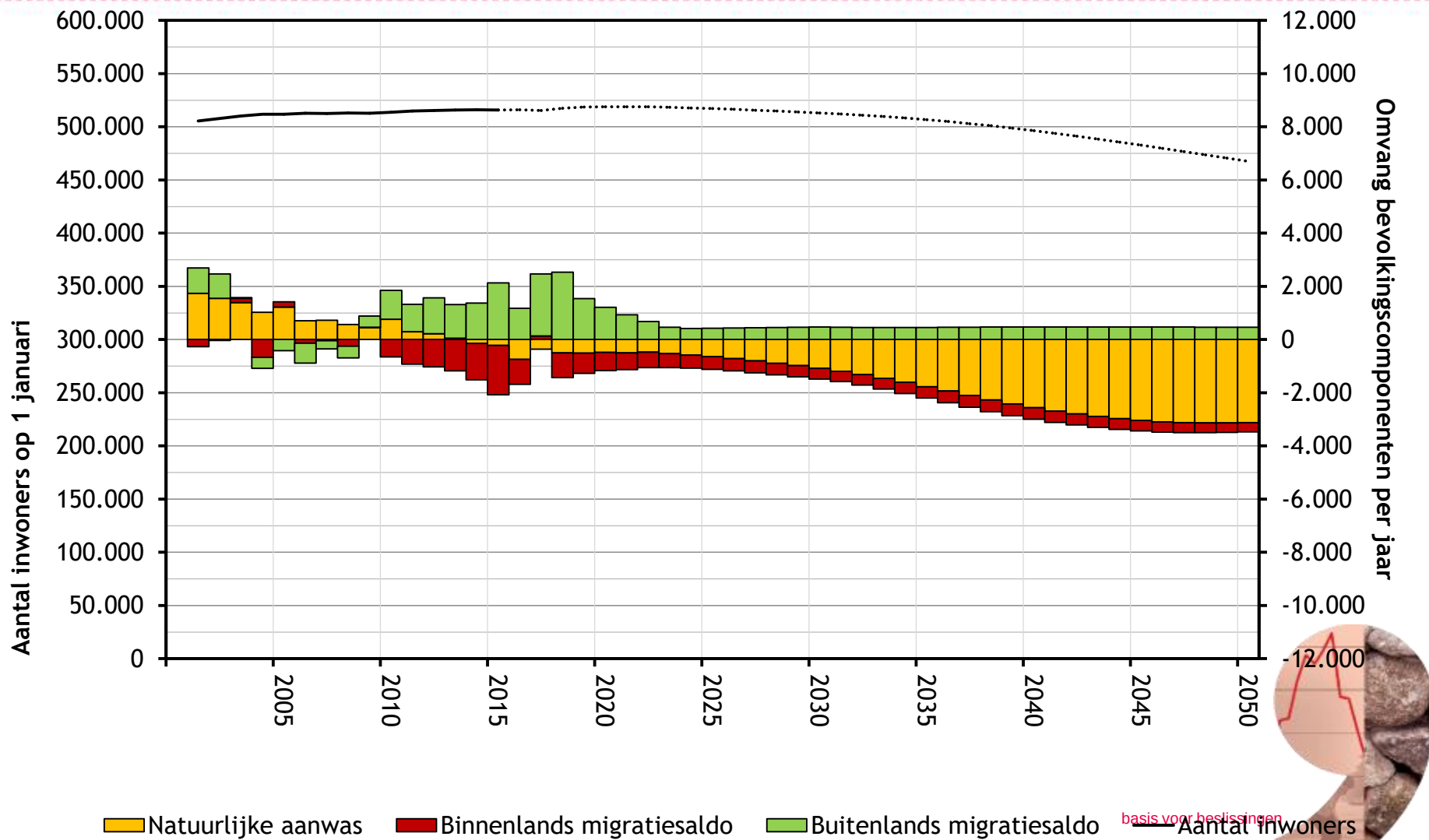
Horst, 13 september 2017

basis voor beslissingen

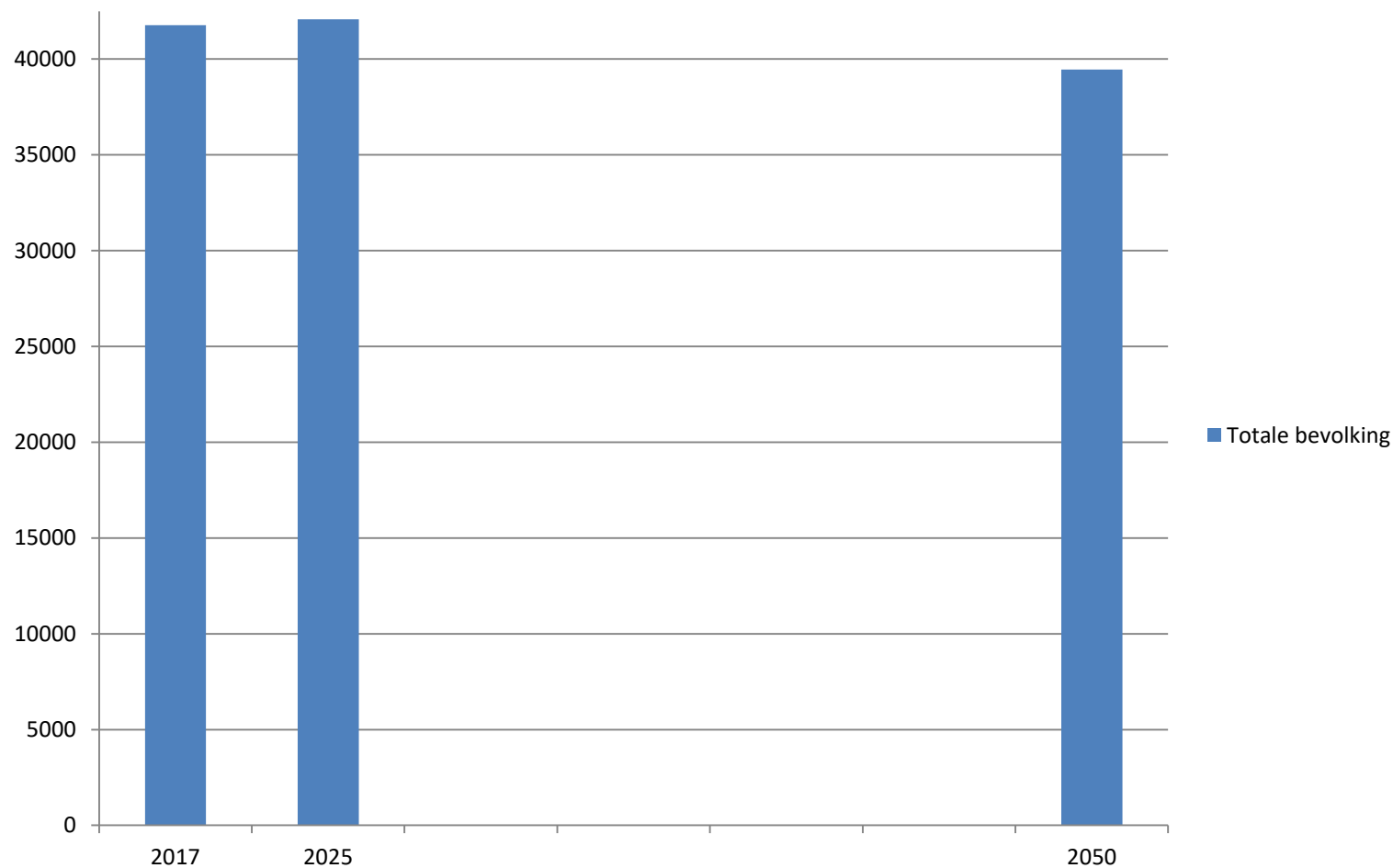
Achtergrond: Limburg krimpt...

Achtergrond: Bevolking van Noord- en Midden Limburg gaat krimpen

Totale bevolking Horst aan de Maas

basis voor beslissingen

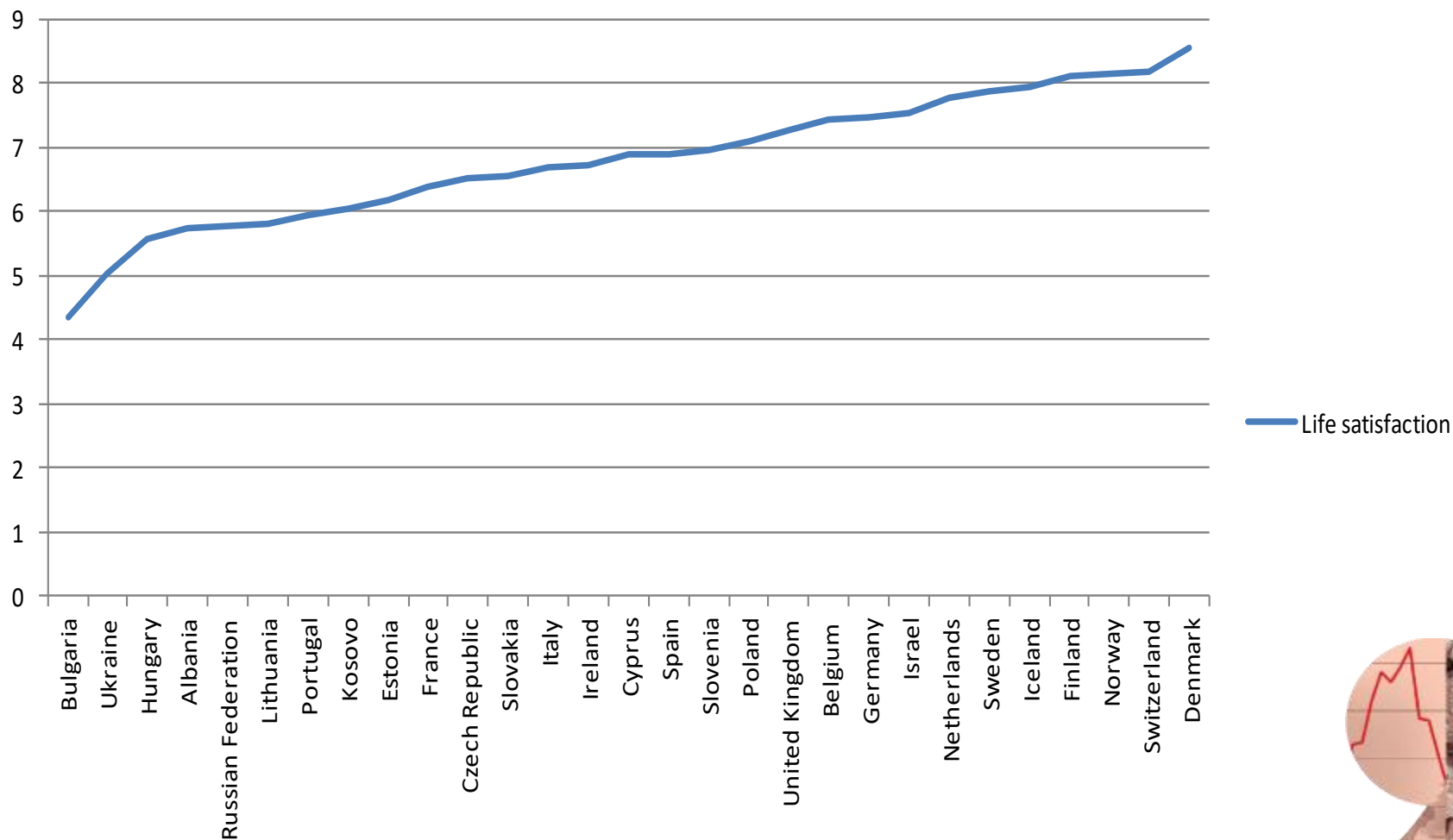
Achtergrond: ...maar krimp is niet wenselijk

- Limburg krimpende provincie met krimpende beroepsbevolking
- Arbeidsmigranten nodig om:
  - Op peil houden voorzieningenniveau
  - Vestigingsklimaat in stand te houden voor bedrijven
- Arbeidsmigranten: vrij verkeer van werknemers in Europa

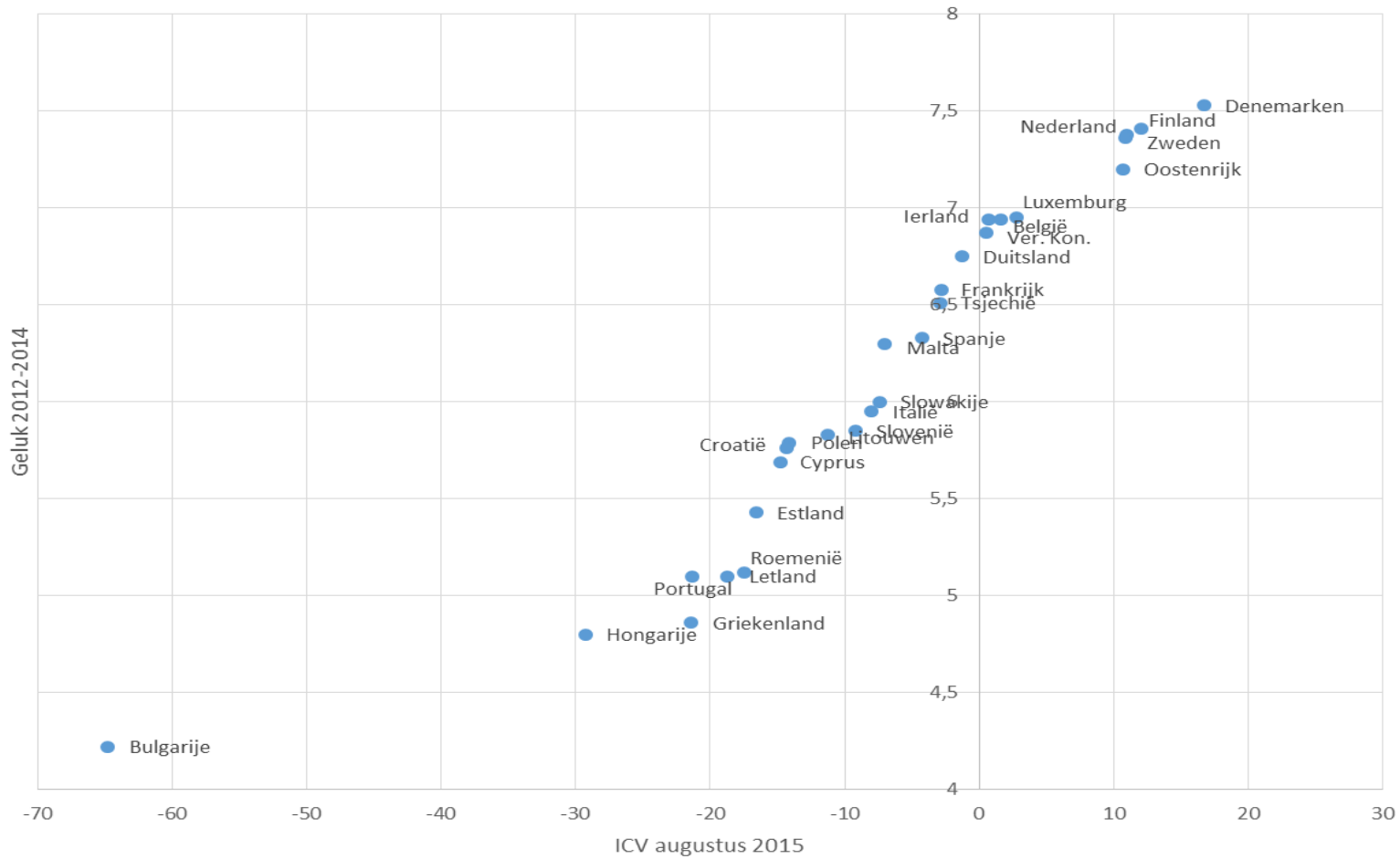
Tevredenheid met het leven, in Europa, ESS 2012

basis voor beslissingen

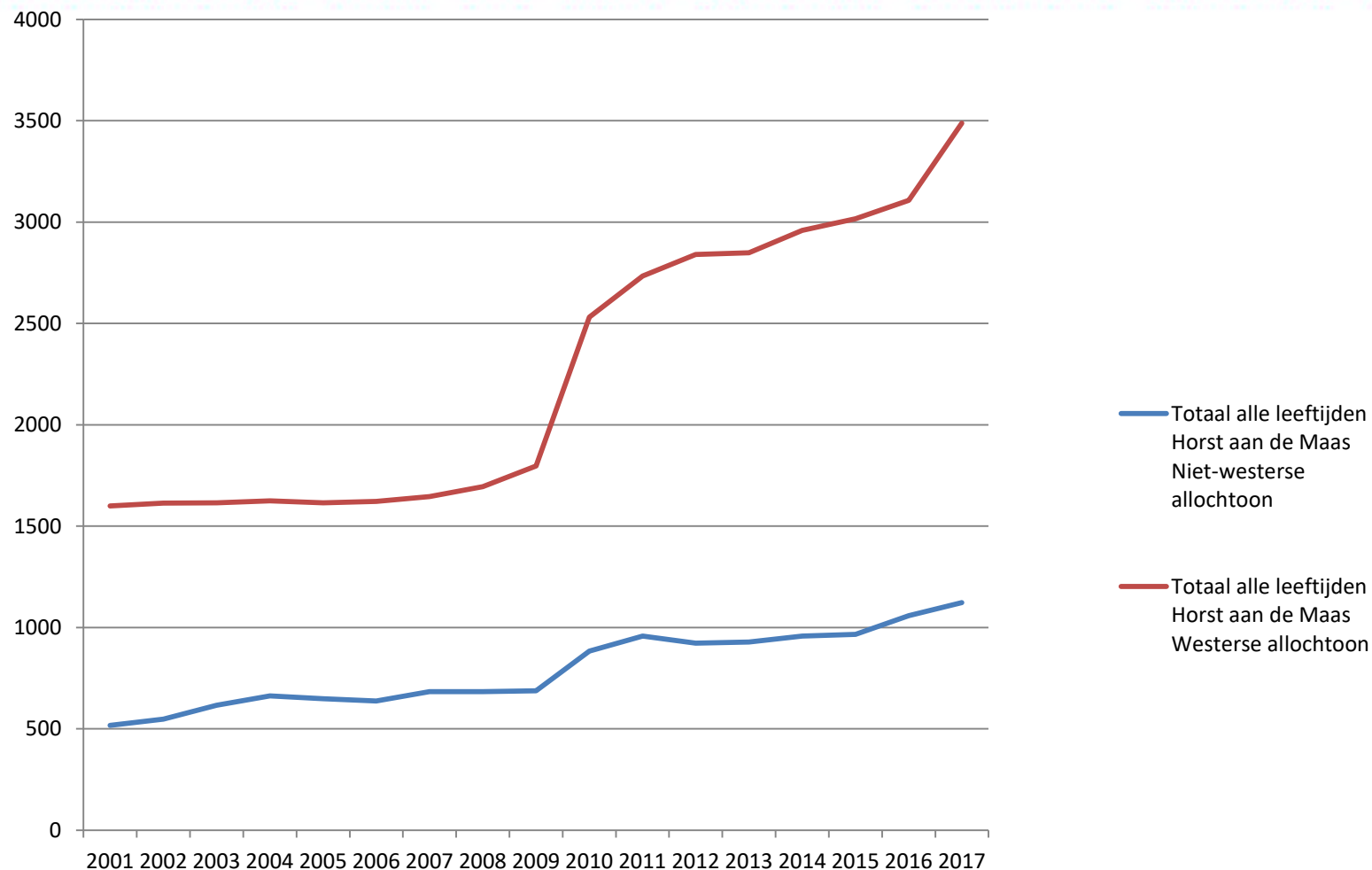
Geluk en consumentenvertrouwen

basis voor beslissingen

Aantal westerse- en niet-westerse allochtonen in Horst aan de Maas

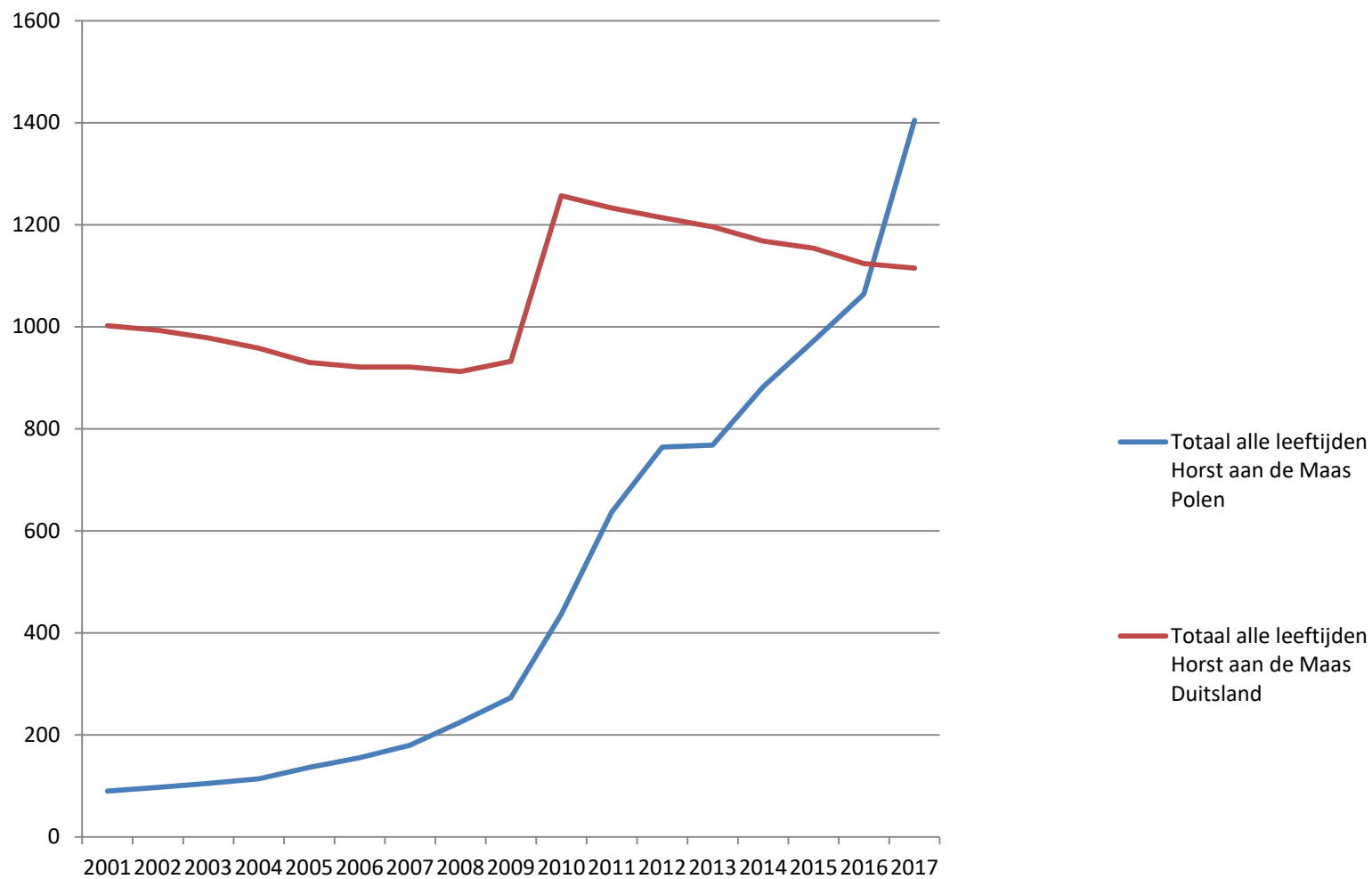

basis voor beslissingen

Aantallen Polen en Duitsers in Horst aan de Maas

basis voor beslissingen

Aanleiding

- Ambitie Provincie Limburg: Verbeteren afstemming arbeidsmigratie en Limburgse arbeidsmarkt
  - Aantrekken arbeidsmigranten voor moeilijk vervulbare vacatures/toekomstige tekorten
  - **Randvoorwaarde:** Limburgse arbeidspotentieel niet over het hoofd zien
- Basisset aan gegevens over arbeidsmigranten in Limburg:
  - welke rol/effecten hebben migranten?
  - input voor beleidsvorming
  - op basis van feiten in gesprek gaan met elkaar

Arbeidsmigranten gedefinieerd

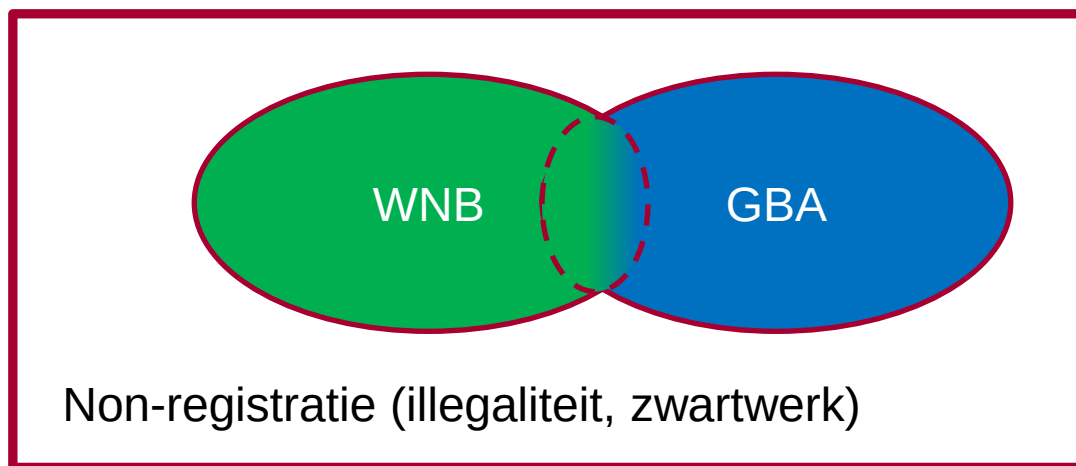
Arbeidsmigranten zijn:

- de eerstegeneratieallochtonen die geboren zijn in één van de EU-26 landen en in Nederland wonen en/of werken
- Uitgezonderd hiervan zijn:
  - Nederland
  - België en Duitsland
- EU-26 exclusief België en Duitsland is EU-24

Arbeidsmigranten: registratie (en non-registratie)

- Migranten kunnen op twee manieren geregistreerd zijn:
  - Gemeentelijke Basis Administratie *en/of*
  - Werknemersbestand (polisadministratie belastingdienst)

- Limburg telt 32.090 migranten (EU-24), waarvan 21.620 werkende arbeidsmigranten

(Arbeids)migranten: waar komen ze vandaan?

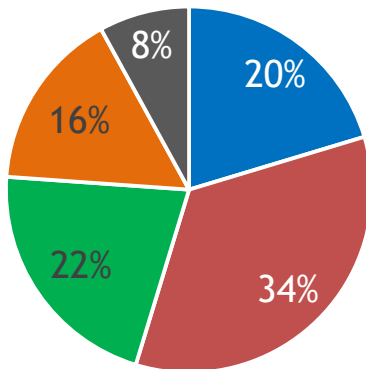
Limburg	Aantal	%	Nederland %
Polen	17.770	55%	42%
Verenigd Koninkrijk	2.710	8%	11%
Italië	1.800	6%	6%
Hongarije	1.140	4%	4%
Spanje	1.120	4%	5%
Frankrijk	1.000	3%	5%
Roemenië	940	3%	3%

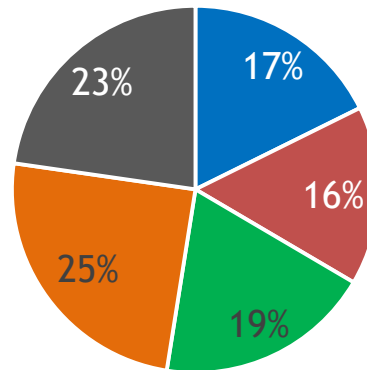
Demografische kenmerken

- 54% van de migranten is man
- 53% van de migranten is <35 jaar
- Slechts 8% is 55 of ouder

Migranten Limburg

Limburgse beroepsbevolking naar leeftijd

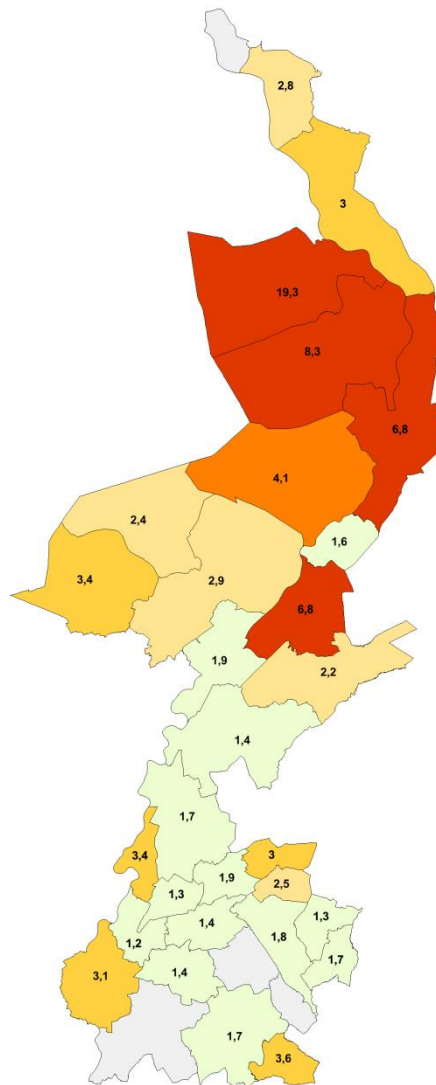
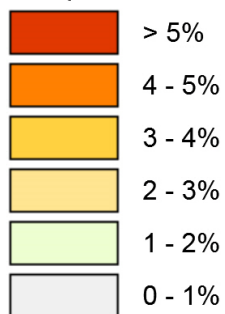

- 15 tot 25 jaar
- 25 tot 35 jaar
- 35 tot 45 jaar
- 45 tot 55 jaar
- 55 tot 65 jaar

Arbeidsmigranten in Limburg

Arbeidsmigranten per gemeente
2012 (in % van Limburg)

Arbeidsmigranten: wat verdienen ze?

	Totaal werknemers			EU-24 migranten		
	< 20.000 euro	20.000 tot 40.000 euro	> 40.000 euro	< 20.000 euro	20.000 tot 40.000 euro	> 40.000 euro
Totaal Limburg	42%	41%	16%	65%	30%	5%
Landbouw, bosbouw en visserij	58%	32%	10%	76%	24%	0%
Industrie	23%	52%	24%	19%	63%	19%
Handel	55%	34%	11%	58%	42%	0%
Vervoer en opslag	31%	56%	13%	38%	63%	0%

Arbeidsmigranten: verdringing?

- Op dit moment geen informatie beschikbaar voor analyses in Limburg
- Recent SEO rapport: geen bewijs voor grote verdringingseffecten
- Aandachtspunt: oneerlijke concurrentie (agv schijnconstructies e.d.)
- Werkgevers kiezen vaak bewust voor arbeidsmigranten:
  - Kosten
  - Flexibiliteit
  - Motivatie
  - Vakmanschap
  - Internationalisering

Arbeidsmigranten: verdringing?

- Als er al verdringingseffecten optreden dan zijn hier drie groepen (extra) kwetsbaar voor
- In Limburg ondervertegenwoordigd:
  - Jongeren
  - Traditionele allochtonen
- Lager opgeleiden zijn in Limburg sterker vertegenwoordigd

Arbeidsmigranten: een helpende hand?

- Geen informatie over beroepen en beroepsniveau van arbeidsmigranten
- Combinatie sector en loon geeft inzicht in beroepsgroepen waarin arbeidsmigranten veelal werkzaam zijn
  - Sector: landbouw, bosbouw en visserij, industrie en vervoer en opslag
  - Loon: 65% verdient minder dan 20.000 euro
- Arbeidsmigranten zijn in Limburg over het algemeen werkzaam in de lagere beroepen, met name in de uitzendbranche en landbouw, bosbouw en visserij.

Arbeidsmigranten: een helpende hand?

Beroepsgroep	Te verwachten tekorten in Limburg
Elementaire beroepen	groot
Lagere agrarische beroepen	enige
Lagere technische beroepen	groot
Middelbare agrarische beroepen	groot
Middelbare technische beroepen	groot
Middelbare transportberoepen e.d.	enige

Samenvatting

- Migratie en demografie zijn bepalende factoren
- Arbeidsmigranten zijn een diverse groep, met een bepalende rol op de arbeidsmarkt
- Arbeidsmigranten zijn naast de landbouw ook werkzaam in handel, industrie, vervoer en opslag
- Arbeidsmigranten zijn jong (53% <35 jaar)
- Arbeidsmigranten verrichten niet enkel arbeid tegen lage lonen
- Verdringing lijkt beperkt: wel aandacht voor risicogroepen en oneerlijke concurrentie

Conclusie

- *In Limburg krimpt de beroepsbevolking...*
- *De vervangingsvraag neemt de komende jaren toe...*
- *...waardoor werkgevers in een behoorlijk aantal beroepsgroepen te maken krijgen met krapte*
- *Het aantal arbeidsmigranten neemt naar verwachting toe...*
- *...arbeidsmigranten zijn veelal werkzaam in beroepen waarvoor knelpunten verwacht worden*

E,til

basis voor beslissingen